

akarja tanulni, ezek száma pedig nagyon csekély, ama nagyszámu gazdaközönséghez képest, melynek pedig szintén érdekében állana, hogy némileg tájékozva legyen e szakban, — addig másrésről nagyra menne azok száma, kik az egyetemekre elmenvén, szivesen szánnának a gyakorlati életben oly sokszor szükségelt alapos erdészeti ismeretek megszerzésére néhány órát. Ez indítványom elfogadása esetében szintén kérévénnyel kellend a kormányhoz járulnunk a végett, hogy a budapesti és kolozsvári egyetemeken egy-egy erdészeti tanári szék állittassék fel. (Helyeslés.)

Előadott indítványaimat*) t. tagtársaim becses figyelmébe ajánlva közgyűlésünket megnyitottnak nyilvánítom.

A m. kir. tudomány egyetemeken leendő erdészeti tanszékek felállítása ügyében.

Az Országos Erdészeti-Egyesület előterjesztése Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi m. k. minister urhoz.

354. szám. Nagyméltóságú minister ur! Az „Országos Erdészeti-Egyesület“, melynek céljai közé az erdészeti szakismeretek terjesztése is tartozik, Kalocsán tartott folyó évi rendes közgyűlésén az erdészeti szakoktatás kérdését szintén tárgyalásai körébe vonta.

Az egyesület ezen tárgyalására alkalmat adott a mindennap észlelhető tapasztalatok alapján szerzett azon tudat, hogy hazánkban az erdőgazdaság körében tett téves intézkedések és az ezekből fejlődő érzékeny veszteségek, valamint az egyes birtokosoknak vagy azok utódainak tetemes megrövidítést okozó károk, és mindezekből az erdőkben és az erdőtalaj értékében foglalt nemzeti közvagyon tőkéjén ejtett csorbák legtöbb eset-

*) A közgyűlés az indítványokat egyhangulag elfogadta.

ben onnan származnak, mert maguk az erdőbirtokosok, vagy az érdekeik képviselőivel megbizottak, mint szintén az állami közigazgatást vezető és intéző felsőbb és alsóbb rendű hivatalnokok is, kik mindannyian az illető ügyekben döntő intézkedések eszközzésére hivatvák, nem szerezhették meg és nem bírják az erdészeti tudomány azon általános alapismereteit, melyekre hivatásuk teljes mértékben és jó sikerrel való betöltésére mulhatlanul szükségök van.

Az Országos Erdészeti-Egyesület az eddigi viszonyok természetes következményének tartja az észlelt tapasztalatokat, s bár meg van győződve arról, hogy a jó igyekezet a tanulásra való alkalom hiányát sok esetben pótolhatja, mégis, miután az semmi esetre sem képes azt az ismeretet és látkört adni, mit az alapos tanítás nyújthat, feladatához tartozónak ismeri a közgyűlés egyhangu határozata alapján Nagyméltóságodhoz fordulni azon leghathatósabb segélyért, mely egyik leghivatottabb eszköz leendő arra, hogy alkalmazása által a magyar birodalom erdőségei és erdőgazdaságának vezetése az okszerű kezelés azon éltető elbánásában részesüljenek, melynek állandóan maradó üdvös nyeresége a természetben és földmivelésünk háztartásában általánosan ismert jelentőséggel bíró erdőknek biztos fenntartása, és azoknak czélszerű egészséges alapon eszközölhető legmagasabb jövedelmeztetése.

A segély, melyet nem csak az erdőgazdaság különleges érdekében, de egyszersmind hazánk közjólétének s közigazdaságának érdekében is Nagyméltóságodtól kérünk, az erdészeti ismereteknek a közoktatás terén, és pedig a m. kir. tudományos egyetemeknek útján való terjesztése.

Egyesületünk a szorosabb értelemben vett szakemberek képzésére hivatott erdő-akadémián kívül legelső sorban a m. k. tudományos egyetemeket ismeri azon központoknak, melyek körében az erdészeti tudomány éppen azok között volna leg-

inkább terjeszthető, kik úgy birtok-viszonyaiknál, mint társadalmi és közszolgálati állásuknál fogva később hivatva lesznek erdészeti ügyekben döntő határozatokat hozni.

Egyesületünk meg van győződve, hogy Nagyméltóságod mély belátásu bölcsessége előtt hasonlóul ismeretes az, miszerint a nagy földbirtokkal megáldott honpolgár, a törvényhozó, a bíró, az ügyvéd és az államkormányzat intézésében résztvevő felsőbb és alsóbb rendü tisztviselő, a gyakorlati életben többször jönnek azon helyzetbe, mely úgy személyes érdekeik, mint a közérdek szempontjából is kívánatosná teszi azt, hogy az illetők, ha nem is a szorosabb értelemben vett szakember specialis képzettségével, de legalább azon egészséges alapelvekkel és ismeretekkel birjanak, melyek a fennforgó eset helyes irányu és öntudatos megítélésére számukra a kellő világot megadják.

A tudományos egyetemek ezerekre menő hallgatói között kétségen kívül igen sokan lesznek olyanak is, kik önszántukból és azon tudat folytán, hogy a gyakorlati élet mezején arra szükségök leend, az erdészeti tudomány előadását örömet hallgatnák, melyre a különben előirt rendes és köteles tárgyak mellett a kínálkozó és rendelkezésre álló alkalom általuk könnyen fel is használható lehetne; míg ellenkezőleg nem várható az, hogy azon egyetemi tanulók, kik, mint ilyenek, készséggel használták volna fel az alkalmat arra, hogy az erdészeti ismereteket egyetemi tanidejük alatt megszerezzék, később külön erdőakadémiára menjenek azért, hogy a kérdésben forgó ismereteket további idő és külön költség áldozata mellett elsajátíthassák.

A midőn tehát az előadottak alapján hazai erdőbirtokunk és nemzeti köztvagyonunk érdekében Nagyméltóságodat arra kérjük, miszerint a budapesti és kolozsvári tudományos egyetemeken az erdészeti tudomány előadására egy-egy rendes tanszéket felállítani méltóztatnék, úgy hiszszük, hogy a közzgazdá-

szat terén általánosan érzett szükség kielégítését kívánjuk eszközölni, és pedig oly üdvös irányban, és földmivelő hazánk oly étetbevigó gazdasági ágára nézve, mely ugy birtok-terjedelménél mint kétségbevonhatlan fontosságánál fogva, kiválóan megérdemli azt, hogy östermelésre nagyban utalt országunk kormányának különös gondozásában részesüljön.

Nem mulaszthatjuk itt el megemlíteni, miszerint azon körülmény, hogy a budapesti műegyetemen s a hazai gazdasági tanintézeteken az erdészeti ismeretek előadatnak, s ezért az ellenkező nézetben lévők előtt több felsőbb tanintézetben feleslegesnek látszhatnak hasonló előadásokat nyitni: kérelmünk gyengítésére nem szolgálhat, mert a budapesti műegyetem és a gazdasági tanintézetek hallgatói általábanvéve egy szorosabb szakma-kör betöltésére hivatvák, s bár későbbi foglalkozásuk körében az erdészeti ismereteknek igen jó hasznát vehetik, mégis bátran kimondható, hogy soraikban, miután a műegyetem s a gazdasági tanintézetek végzett növendékei számára a gyakorlati élet másnemű hivatást és működési kört jelölt ki, nem foglalnak helyet azon elemek, melyeket előbb volt szerencsénk, mint olyanokat megjelölni, melyek hivatva lesznek az erdőgazdaság terén később döntő befolyással birni és döntőleg intézkedni.

Egyesületünk egyébiránt még épen támogató indokot is lát abban, hogy az erdészeti ismeretek előadása a műegyetemen szükségesnek lett ismerve, mert a mily helyes ez intézkedés itt, épen olyan, sőt hasonlíthatlanul szükségesebb és hasznosabb az a tudományos egyetemeket látogató fiatalokra nézve.

Kötelességünknek ismerjük előadni még azt is, hogy az erdészeti ügyek iránt érdeklődő közönség, nem egyedül jelen közgyűlésünk alkalmával adott kifejezést annak, hogy a budapesti egyetemen erdészeti tanszék állíttassék fel, — mert, miként Nagyméltóságod bölcsen tudja — az 1872. évben Pesten meg-

tartott közgazdasági congressus szintén kimondotta azt, hogy az erdészeti tudománynak az egyetemen való előadása szükséges.

A hazai törekvések mellett egyébiránt még távolabbi példákra is utalhatunk, és ez a tudományokban előhaladott, s különösen az erdészeti tudományokban első helyen álló Németország, melynek több egyetemén az erdészeti tudományok mindamellet, hogy erdőgazdasága általábanvéve a világ minta-erdészetének mondható, már régi idő óta előadtnak s hol újabb időben is több egyesület és általábanvéve a tanügyi körök ugy nyilatkoztak, hogy az erdészetnek az egyetemeken való előadását szükségesnek ismerik.

Netaláni félreérthetés kikerülése végett megjegyezzük még, miszerint azzal, hogy az erdészetnek a tudományos egyetemeken való előadását szükségesnek ismerjük, távolról sem hozható összefüggő kérdésben az, hogy ezzel a selmeczi erdő-akadémiának, mint olyanak fenntartása feleslegessé válnék, és pedig annál kevésbé nem, mert nem tekintve azt, hogy ez intézetre az erdészet specialis szolgálatára hivatott szakemberek növelhetése végett feltétlenül szükség van, mi azt hazánk felső vidékén még mint a magyar tudományosság és nemzetiség tüzhelyét és hű őrét is fenntartatni óhajtjuk.

Meg lévén győződve arról, hogy azon csekély anyagi áldozat, melyet kérelmünk a közjó érdekében Magyarország anyagi és szellemi javára igénybe venni kíván, kedvezőtlen pénzügyi viszonyaink között is lehetséges, és pedig annyival inkább, mert a költség aránylag felette csekély azon előnyhöz képest, melyet nemzetünk és közvagyonosodásunk javára szerezni hivatva van: mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, miszerint a szükséges intézkedéseket lehető mielőbb megtenni méltóztatnék az iránt, hogy a budapesti és kolozsvári egyetemeken az erdészet előadására egy-egy rendes tanári szék állittassék fel.

Engedje végül Nagyméltóságod kifejezést adni azon hazafiui bizalmunkból folyó rendithetlen hitünknek is, miszerint kérelmünk teljesülését Nagyméltóságodtól, ki nem csak oktatási ügyeink buzgó vezetője, de hazánk közgazdasági állapotának és bajainak is alapos ismerője, annál biztosabb reménnyel várjuk, mert arról is meg vagyunk győződve, hogy Nagyméltóságod a szellemi beruházásokat, melyek a gazdaság és gazdagodás elejét és végét képezik, szintén a leggyümölcsözőbb beruházások közé számítja, és mert tudjuk, hogy teljesítendőnek ismer minden áldozatot, költséget és fáradságot ott, hol a tudomány terjesztése az általános műveltség és felvilágosodás s a közgazdasági jóllét előmozdítására szolgáló intézkedéseket kell foganatosítani. Az Országos Erdészeti-Egyesület közgyűlésének nevében :
Budapesten, 1874. évi október-hó 24-én.

Keglevich Béla,
elnök.

Szerződési minta vasuti talpfának tövön való eladására.

Irta : *Bedő Albert.*

Szerződés, mely egyfelől N. N., mint eladó, továbbá másfelől N. N. udvarhelyi lakos, mint vásárló között 100.000 — egyszázezer — darab vasuti talpfának eladása, illetőleg megvétele iránt az alábbiak szerint kötöttetett :

1. N. N. eladja N. N.-nek a szilvási uradalomhoz tartozó Málabércz, Méheleső, Kisérbércz, Rákmára, Tóoromvölgy, Középbércz, Cserepeskő nevű erdőrészekből 100.000 darab vasuti ászokfa készítésére szükséges azon tölgyfákat, melyek az uradalom erdészeti közegének ítélete szerint vasuti talpfának való feldolgozásra alkalmasak.